

**Trotskyismen
i Danmark
i dag**

Forlaget Arbejderen

Trotskyismen i Danmark i dag

Trotskyismen i Danmark i dag

Forlaget Arbejderen 1985

TROTSKISMEN I DANMARK I DAG
© Forlaget Arbejderen, København 1985
Ryesgade 3A, 2200 København N.
Telefon 01-39 92 76
Ansvarshavende redaktør: S. Henriksen
ISBN: 87-87862-70-0
Tryk: M.A.J. Tryk ApS.

VS befinder sig i dyb krise. Dette »revolutionære« parti, der i sin tid blev dannet som en udspaltning fra SF i protest mod det »røde kabinet«, er på vej hjem i folden. Med Holmsgård, Wilhjelm og Lenger i spidsen kaster partiet masken og tilslutter sig ideen om »arbejder«flertallet. I takt med denne højreflugt skærpes fraktionskampene og opløsningsprocessen i VS. Som følge heraf er en række trotskistiske grupper blevet agterudsejlet og er i vild forvirring ved at finde sig et ståsted og et image. Denne artikel vil behandle nogle af særtrækkene ved VSs og de nye smågruppers trotskisme og opportunisme.

Der er i årevis blevet talt om marxismens krise. Den borgerlige propaganda har massivt og ikke uden bagtanker kørt frem med denne påstand. Som argument er anvendt den krise, som en række erklærede »marxistiske« partier befinder sig i, såvel som forfaldet og den alsidige krise i de erklærede »socialistiske« lande inden for den sovjetiske fold. Borgerskabets propaganda sigter selvsagt mod at miskreditere den ægte marxisme, det marxistisk-leninistiske parti og den virkeliggjorte socialisme i Lenins og Stalins Sovjetunionen og i nutidens Albanien. Dens hensigt er at berøve arbejderklassen og de revolutionære troen på revolutionen og den socialistiske fremtids perspektiver, at sprede forvirring og skuffelse og dermed svække proletarietets modstandskraft, så den borgerlige-socialdemokratiske kriseoffensiv kan gennemføres for fulde hørm.

Al denne snak om marxismens krise har imidlertid fået opslutning fra en ikke ringe del af »venstrefløjens« ideologer. Men som vort parti adskillige gange har påvist - og som dets egen eksistens og

fremgang viser - befinder marxismen-leninismen sig aldeles ikke i nogen krise, men trives og udvikles i bedste velgående.

De, der er i krise, er derimod de partier og teorier, som har afsvo-
ret marxismen-leninismen, og som i deres rabiante anti-stalinisme har
gjort front mod proletariatets historisk vundne erfaringer og erstattet
dem med revideringer og opkog, hentet fra de borgerlige ideologers
laboratorier. Det er kort sagt revisionismen, der er i krise. Og denne
krise hænger sammen med de revisionistiske og reformistiske teoriers
og illusioners fallit under den økonomiske krises betingelser, hvor ar-
bejderklassen søger pålidelige veje ud af krisen, og hvor de forskelli-
ge varianter af den fredelige overgang til socialismen gøres til skam-
me under borgerskabets skærpede udbytning og undertrykkelse, lige-
som den hænger sammen med det marxistisk-leninistiske partis teo-
retiske og praktiske kamp for at isolere og afsløre disse partier og
strømninger som agenter for det reaktionære borgerskab i arbejder-
klassens og de revolutionæres rækker.

Denne udvikling, der er kendetegnende for alle de revisionistiske
partier, er slået igennem med særlig styrke i VS. Partiet blev som sagt
dannet i protest mod SFs regeringssamarbejde med Socialdemokrati-
et, det såkaldte »røde kabinet«. Det var i 1967.1 de »glade tressere«.
Det var i studenteroprørets og »velfærdssamfundets« blomstrings-
tid. Det var i de år, hvor tusinder af studenter og andre radikaliseres-
des, ikke mindst under indtryk af USAs krig mod Vietnam, men også
hvor illusionerne om en krisefri kapitalisme, om en fredelig overgang
til socialismen havde gode kår. Dengang var det let at være »revolu-
tionær«. Og VS blev de »revolutionæres« parti. Det var i hvert fald
sådan, VS selv ønskede at fremstå, godt sekunderet af den borgerlige
propaganda.

Det revolutionære hos VS må imidlertid tages med et gran salt.
Godt nok har partiet evnet at slynge om sig med et væld af revolutio-
nære fraser, og tilmed at sige mange rigtige ting. Men VS blev aldrig
noget sandt revolutionært parti. Det ses bl.a. af den kendsgerning, at
VS i lang tid arbejdede videre på SFs gamle reformistiske program.
Og at det aldrig siden lykkedes partiet at udarbejde et sammenhæn-
gende program for den danske revolution, hvad der er det mindste,
man kan forvente af et parti, der benævner sig selv revolutionært.

VS var og er i stedet et parti bestående af 117 forskellige teorier og
fraktioner, som indbyrdes bekæmper hinanden og slås om kontrol-
len over partiet. Selv det mest uvæsentlige særstandpunkt er på den-
ne måde dækket ind. Kom bare til VS: vi har også netop din mening!

Det eneste fælles udgangspunkt for de talrige fraktioner og strømninger i VS var og er deres fjendtlighed mod den videnskabelige socialisme, mod marxismen-leninismen, som de kalder stalinisme for at sprede yderligere forvirring. VS var og er et sammensurium af forskellige trotskistiske, eurokommunistiske og andre revisionistiske teorier, som alle er opstået som fjender af den væbnede kamp og proletariatets diktatur, og som i VS har fundet sammen om den eneste virkelige kamp, partiet nogensinde har ført, nemlig kampen mod spærregrænsen, kampen for at blive repræsenteret på tinge.

I ly af dette »revolutionære« parti og tiltrukket af den kontaktflade og rekrutteringsbasis, som partiets parlamentariske repræsentation muliggjorde, er et væld af grupperinger i tidens løb søgt ind i VS. Hver med deres formål. Nogle for at gøre VS til det revolutionære parti på deres eget grundlag. Andre for at rekruttere i VS og trække en stor medlemsskare ud for at danne et selvstændigt parti. Resultatet har været stadig fraktionsstrid og kævl, splittelse og forvirring.

Ifølge VSs egne oplysninger har 20.000 mennesker i de sidste 17 år været medlemmer af partiet. Over 90 procent af disse er i dag trådt ud, langt de fleste for at overgå til passivitet. Hovedparten af disse 20.000 personer har uden tvivl været folk, der af et godt hjerte er søgt mod venstre. Men efter at have været gennem VSs kværn, har de fået hovedet fyldt med forvirrede og anti-marxistiske teorier og er i skuffelse trådt ud af partiet.

Objektivt kan man om dette fænomen sige, at det har været med til at bremse radikaliseringen, at det har saboteret opgøret med den moderne revisionisme, at det har hæmmet de revolutionæres samling i ét parti, og at det har sået splid og splittelse i stedet for den nødvendige revolutionære enhed. Dette faktiske resultat af 17 års VS-virke er ikke gået borgerskabets næse forbi, og derfor har det været med til at opretholde myten om VS som »revolutionært« parti.

Men tiderne skifter. Vi lever ikke længere i de »glade tressere«, men under den økonomiske krisens vilkår. Den borgerlige-socialdemokratiske offensiv for at vælte krisens byrder over på de arbejdenes skuldre, og den skærpede undertrykkelse for at hindre modstanden mod denne kriseoffensiv, har trængt de revisionistiske og reformistiske illusioner om kapitalismen og den fredelige overgang til socialismen i defensiven. Grundlaget for disse illusioner, nemlig »velfærdssamfundet«, er revet bort. Under krisens betingelser radikaliseres stadig større lag af arbejderklassen, som i stigende grad vender arbejderaristokratiets og fagbureaukratiets klassesamarbejdspolitik

ryggen. I takt med denne udvikling skærpes krisen i de revisionistiske og reformistiske partier. De får stadig sværere ved at holde kampen inden for parlamentariske baner. Det er denne krise, der forveksles med marxismens »krise«. Og den har ramt hårdt i VS.

I dag, under krisens vilkår, har en del af de intellektuelle, som under andre vilkår tilsluttede sig VS, og som det aldrig er lykkedes at forbinde sig med arbejderklassen og dens ideologi, mistet modet og troen på revolutionen - hvis de nogensinde har troet på den. De er blevet »realistiske«, dvs. at de tro mod deres klassenatur er søgt mod højre og har accepteret klassesamarbejdet og »arbejder«flertallet som det mindste onde og den eneste mulighed i disse svære tider. Denne højreflugt, der ledes af veteraner som Wilhjelms, Folke, Sigs-gård, Holmsgård, Lenger osv., har - som man kunne vente - blot tilspidset fraktionskampen internt i partiet, samtidig med at partiets traditionelle »venstrefløj«, nemlig trotskisterne omkring fraktionen Faglig Fælles Liste, er bragt i en situation, hvor kun udmeldelse - nu eller senere - kan redde deres positioner.

Men trotskismens tradition tro sker denne omgruppering ikke i bedste orden, men under stadig intern kævl, der hidtil har ført til, at Faglig Fælles Liste er blevet opløst og splittet i mindst to fraktioner, nemlig IS og RS, der står for henholdsvis Internationale Socialister og Revolutionære Socialister. Disse nye smågrupper træder nu frem som superrevolutionære, der råber og skriger om revolution og arbejdermagt, samtidig med at de strør om sig med alskens anti-marxistiske og indbyrdes modstridende synspunkter. De fortsætter således, hvor de slap i VS.

Historisk vil disse nye grupperinger blot blive en parentes i en fremtidig lærebog om klassekampens forløb. De er krampetræknin-ger i VSs døds-kamp. Men lige for tiden søger de - som de selv erklæ- rer - at sætte ind netop over for de arbejdermasser, som radikaliseres under krisens kår. Det objektive resultat af deres virke vil endnu en- gang blive splittelse og deling blandt de revolutionære. For at lette enheden blandt de revolutionære må denne nye afart af den trotskis- tiske strømning derfor tilbagevises, teoretisk som praktisk. Vi må derfor bide i det sure æble og kigge lidt på deres virksomhed og teo- retiseringer. Denne artikels formål er ikke at drage sammenligninger mellem alle de forskellige trotskistiske organiseringer, der findes i da- gens Danmark, eller mellem dem og Trotskis gamle holdninger. I al- mindelighed svarer den nutidige trotskismes synspunkter, mål og me- toder til de tilsvarende hos Trotski i sin tid. De er alle enige om det

væsentlige. Vi vil her analysere og blotlægge nogle af særtrækkene ved de nye trotskistiske smågruppedannelser i kølvandet på VSs højredrejning.

Trotskismens væsen

Nutidens trotskister påstår ligesom tidligere tiders, at de er arvtagere til Marx, Engels, Lenin - og Trotski. Stalin derimod er for trotskisterne det store dyr i åbenbaringen. Over ham hælder de al deres gift og galde. Men følger man deres angreb punkt for punkt, så viser det sig, at de på vigtige spørgsmål som det kommunistiske partis opbygning og rolle, revolutionens karakter og gennemførelse, proletariats diktatur og socialismen åbenlyst forfusker og forvansker marxismens revolutionære ånd. Deres angreb mod Stalin viser sig - ligesom det er tilfældet med de moderne revisionister - at være fordækte angreb mod Marx, Engels og Lenin, som de plukker i småstykker og citerer efter forgodtbefindende.

Trotskisterne i IS og RS er ligeledes kendetegnet ved ekstrem subjektivisme, idet de overhovedet ikke tager hensyn til de objektive betingelser, hvorpå klassekampen til enhver tid udfolder sig, men i stedet tyr til overfladiske, tendentiøse analyser og skematisk overførelse af en taktik eller model, som kan være rigtig i én situation, til en anden situation, hvor den er helt håbløs, hvis ikke direkte kontrarevolutionær. I denne retning er der mange eksempler, både historiske og nutidige. Vi skal senere se på nogle af dem.

Denne anti-marxistiske strømning udmærker sig også ved en stadig springen mellem »venstre«sektariske og højreopportunistiske synspunkter. Mens IS og RS således begge råber og skriger om revolution og arbejdermagt, er de begge enige om, at arbejderklassen befinder sig i defensiven, i en nedgangsperiode. For eksempel skriver RS: »Det generelle billede i arbejderklassen er opgiveness og manglende tro på, at det kan nytte at kæmpe«. Fra IS lyder der lignende toner.

På OK-initiativets konference i Århus i november tordnede RSerne om nødvendigheden af en generalstrejke: »Hvis vi taber kampen mod dagpengeloven nu, er overenskomstkampen helt tabt, så er det hele sort.« Og denne nærmest mani-depressive springen mellem forskellige synspunkter og stemninger kunne man også finde hos IS, der på konferencen kom med forslag om en hel masse radikale initiativer, men som bagefter, da det hele skulle føres ud i livet med et sejt fodarbejde, resignerede: »Hvad kan vi gøre? Vi er så få. Det nytter

ikke noget!«. Således puster de store forventninger op, men lader bagefter det hele falde til jorden. Resultat: skuffelse og nederlagsstemning! Ikke så underligt, at de ser nedgang over hele linien. De forveksler nemlig deres egen manglende formåen og gennemslagskraft med arbejderklassens situation og holdning.

Dog: Trods deres mistillid til arbejderklassen og deres almindelige sortsyn ser IS og RS også visse lyspunkter i den nuværende situation, i deres jargon »brudflader«, som betegner de kampe, arbejderklassen fører. Begge kaster de sig over disse »brudflader«, idet de ser dem som et af deres vigtigste arbejdsfelter. Hermed viderefører de den spontanisme, som forhindrede VS i at udføre et fast, stabilt og planmæssigt arbejde og dermed stable et oppositionelt kraftcenter på benene i modsætning til DKPs, SFs og Socialdemokratiets classesamarbejde. Disse »brudflader« er imidlertid for IS og RS småøer i et hav af almindelig opgiveness og nedgang.

Men ser trotskisterne da ingen vej ud af den nuværende situation? Ih jo! IS går til den yderlighed at påstå, at enhver af arbejderklassens konflikter »rejsner muligheden for, at nedgangen kan vendes«.»Et mindre opsving eller en taktisk fejltagelse fra borgerskabets side kan betyde, at situationen begynder at vende.«

Med dette anti-marxistiske vås bytter trotskisterne helt om på de objektive og subjektive forudsætninger for klassekampens nuværende udvikling. De overser helt de dybtgående årsager til den nuværende situation. De blander den borgerlige-socialdemokratiske kriseroffensiv sammen med en påstået defensiv for arbejderklassen. De overser eller forstår ikke til fulde arbejderklassens svar, der giver sig udtryk i harme og protester, i kampvilje og aktionslyst, i et begyndende brud med den reformistiske classesamarbejdslinie, et begyndende tab af de parlamentariske illusioner, kort sagt: arbejderklassens radikaliserings under krisens vilkår. Trotskisterne ser ikke dette grundlæggende træk ved den nuværende situation. De ser og forstår ikke de objektive og subjektive faktorer, der fremmer eller hæmmer denne proces. De forstår ikke, at arbejderklassens radikaliserings ikke foregår og ikke kan foregå ad en lige linie, men i zig-zag, således at slutresultatet bliver skærpet klassekamp fra arbejdernes side. Følgen af denne anti-marxistiske indfaldsvinkel er politisk blindhed, der får sit særlige udtryk i en taktik og i paroler, der svinger fra ekstrem sektarisme til ekstrem opportunistarisme.

Trotskisterne tilsidesætter helt den dialektiske materialismes opfattelse af begreber som årsag og virkning, nødvendigheds og tilfæl-

dighed. Ligesom IS hævder, at klassekampen kan vende ved en enkelt fejltagelse fra borgerskabets side, skriver de: »En fyring i Gdansk af en kranfører blev til en generalstrejke for krav om større rettigheder til arbejderklassen. Et enkelt eksempel på, hvordan der kan komme et opsving som lyn fra en klar himmel.« Med sådanne tåbeligheder viser de klart, at de har forladt marxismen som videnskabelig metode. Det er det samme som at hævde, at første verdenskrig skyldtes et vist skud i Sarajevo. Første verdenskrig og begivenhederne i Polen var begge en nødvendig konsekvens af en udvikling, der gik forud. At det blev et skud i Sarajevo og en fyring i Gdansk, der satte begivenhederne i gang, var en ren tilfældighed. Det er elementær marxisme. Trotskisternes »lyn fra en klar himmel« hører derimod hjemme i horiskopernes verden.

Men nok om den sag. Vi vil nu for en gangs skyld gøre en indrømmelse til trotskisterne. Vi vil tage dem på ordet med al deres snak om revolution og arbejdermagt. Vi vil følge dem og se, hvordan de forestiller sig revolutionen gennemført.

Revolution eller fredelig vej

For marxismen-leninismen er det vigtigste spørgsmål i enhver revolution spørgsmålet om statsmagten. Allerede Marx og Engels påpegede, at proletariatet ikke kunne overtage magten ad fredelig vej, men nødvendigvis måtte gribe til våben for at knuse borgerskabets magt. Og de fremførte ligeledes, at arbejderne ikke blot kan overtage den gamle stat, men må knuse den og i stedet oprette et proletariatets diktatur efter Pariserkommunens forbillede.

Hvordan forholder »vore« trotskister sig til dette afgørende spørgsmål? Jo, de snakker meget om revolution, knusning af den gamle stat og oprettelse af proletariatets diktatur. Tilsyneladende følger de marxismens traditioner. Men kun tilsyneladende. For hvordan forestiller de sig revolutionen? Man kan lede med lys og lygte i de hidtil udsendte dokumenter fra IS og RS, men intet sted vil man finde en klar formulering af, at denne revolution nødvendigvis må være voldelig eller væbnet. Intet sted! Det længste, de vover sig frem, er følgende: »Vi kan ikke udelukke, at borgerskabet vil starte en borgerkrig. Vi kan ikke udelukke, at arbejderne må bruge betydelig tvang over for borgerskabet.« Denne feje kryben udenom afslører hele svulstigheden hos disse selvbestaltede revolutionære. Det drejer sig ikke om at »udelukke« noget som helst, men om klart og tydeligt

at påvise, at borgerskabet vil forsvare sine privilegier med næb og kløer, og at arbejderklassens revolutionære voldsanvendelse derfor er både *nødvendig* og *uundgåelig*, hvis man vil gøre sig forhåbninger om en socialistisk fremtid.

Men for at gøre hele sagen endnu mere kompliceret påstår trotskisterne, at der forud for en revolution må gå en fase med såkaldt dobbeltmagt i samfundet. Hvad er nu det for noget? Jo, i kampen mod den borgerlige statsmagt organiserer arbejderne sig - ifølge trotskisterne - i råd og danner på denne måde en *modmagt* til den borgerlige magt. Denne dobbeltmagts-situation må så nødvendigvis udmunde i enten en sejrrig revolution eller genoprettelsen af borgerskabets diktatur. Som eksempel på en sådan dobbeltmagt nævner trotskisterne Rusland fra februar til oktober 1917 og Polen i 1980-1981. Bortset fra det forkastelige i at sammenblende den store russiske revolution med begivenhederne i Polen, hvor arbejderklassen kæmpede under fremmed flag, så viser dette eksempel hele trotskismens ideologiske forvirring og bundløse subjektivisme.

For det første er det rigtigt, at der i Rusland i 1917 eksisterede en dobbeltmagt fra februar til juli, og ikke til oktober, som trotskisterne hævder. Men denne dobbeltmagt var opstået i en *historisk helt specifik* situation. Den opstod, da den borgerlige-demokratiske revolution gennemførtes i Rusland under den første verdenskrigs betingelser. Idet såvel borgerskabet som arbejderklassen og de arbejdende masser deltog i denne revolution, opstod der efter februar en situation, hvor der både herskede et borgerligt diktatur (i form af regeringen og det borgerlige parlament) og et proletarisk diktatur (i form af sovjetterne, som støttede deres magt på det væbnede folk). Lenin kaldte denne situation for et »bemærkelsesværdigt særkende« ved den russiske revolution. Naturligvis kan en sådan dobbeltmagt også opstå i andre situationer, typisk i kølvandet på en borgerlig-demokratisk, antifascistisk eller national befrielsesrevolution, hvor forskellige klasser, også borgerskabet, deltager, men med hver deres mål for øje. Trotskisterne gør imidlertid en sådan dobbeltmagt til noget *absolut* for alle revolutioner. Hermed viser de deres blinde subjektivisme.

Følger man den trotskistiske tankegang under de nuværende forhold i Danmark, så ville deres krav om gradvis dannelse af sovjetter, arbejdsråd eller hvad man nu vil kalde dem, betyde, at arbejderne efterhånden overtog flere og flere beføjelser, kontrol med virksomhederne osv., indtil disse råd udgjorde en såkaldt modmagt til den borgerlige magt. Og alt dette forventer trotskisterne, at den reaktio-

nære borgerlige stat vil tillade. De bilder sig ind, at borgerskabet vil se igennem fingre med, at dets magt udhules og undergraves. Det er i virkeligheden illusioner om den fredelige udvikling, så det vasker sig. Skulle arbejderklassens og folkets kamp og mobilisering endelig muliggøre en sådan udvikling, så ville borgerskabet ty til sin sidste udvej, nemlig det åbne fascistiske og terroristiske diktatur, og jorden ville være gødet for en åben borgerkrig. Sovjetter er som bekendt organer for den væbnede opstand og den sejrige befæstelse af proletariats diktatur. At bilde sig ind, at de ville kunne opstå og udvikle sig under normale, fredelige betingelser, mens borgerskabet stiltiende ser til - det er reformisme af reneste beskaffenhed, uanset hvor mange revolutionære fraser man strør om sig med.

I en resolution fra Kominterns 2. kongres i 1920, som blev ledt direkte af Lenin (og hvor også Trotski var en forkølet deltager), hedder det om dette spørgsmål:

»Dannelsen af sovjetter kræver visse forhånds-betingelser... a) at de bredeste dele af arbejderne og arbejderkvinderne, soldaterne og det arbejdende folk i almindelighed deltager i en revolutionær masse-rejsning; b) at den økonomiske og politiske krise når et sådant højdepunkt, at magten begynder at glide ud af borgerskabets hænder; c) at et betragteligt lag af arbejdere og fremfor alt medlemmer af det kommunistiske parti tager en fast beslutning om at påbegynde en systematisk, koordineret og beslutningsom magten... Sovjetter er umulige uden en revolution. Uden en proletarisk revolution vil de uundgåeligt blive karikaturer af virkelige sovjetter. Ægte massesovjetter er historisk bestemte former for proletariats diktatur. Alle oprigtige og alvorlige forkæmpere for sovjetmagten må med forsigtighed nærme sig sovjetternes ide. De må føre en stadig propaganda blandt masserne, men de må kun gå over til direkte oprettelse af sovjetter, hvis de ovennævnte betingelser er til stede.« i)

Socialisme i ét land

Både IS og RS hævder ligesom VS, at »socialisme er umulig i ét land«, at »en socialistisk revolution må nødvendigvis internationaliseres for at overleve«.

Det er den gamle smøre. I deres forsøg på at forvanske historien og tage Lenin til indtægt for deres besynderlige teorier anbringer trotskisterne et kunstigt skel mellem Lenins og Stalins opfattelse af socialismens opbygning i Sovjet, idet de hævder, at det var Stalin, der

»opfandt« teorien om socialisme i ét land. Således skriver RS: »Teorien om socialisme i ét land var et opgør med Lenins strategi for at sprede revolutionen som forudsætning for socialismens gennemførelse.«

Det er ganske enkelt ufatteligt, at der stadig er folk, der hopper på denne gamle løgn fra Trotskis mund, efter at den er blevet så grundigt tilbagevist, såvel teoretisk som i praksis. Men lad os alligevel opsummere den gamle diskussion:

Omkring århundredeskiftet gik kapitalismen over til sit højeste stadium - imperialismen. Fra at være et system, der hovedsageligt udviklede sig inden for rammerne af enkelte lande, og hvor revolutionen måtte formodes at bryde ud i det højest udviklede land, gik kapitalismen over til at blive et verdenssystem. Det var Lenin, der i sin tid foretog en grundig analyse af imperialismen, og som på denne baggrund drog den konklusion, at revolutionen fremover måtte ud-bryde i det svageste led i den imperialistiske kæde, hvad der kunne være både et udviklet imperialistisk land eller en tilbagestående koloni. Lenin skrev i 1915:

»Ujævnheden i den økonomiske og politiske udvikling er en ubetinget lov for kapitalismen. Heraf følger, at socialismens sejr til at begynde med er mulig i nogle eller endog i et enkelt kapitalistisk land.« 2)

Denne slutning viste sig at være helt i overensstemmelse med de objektive forhold, idet Rusland kun 2 år senere som eneste land tog hul på den socialistiske opbygning.

Men på den tid var der - som i dag - en række dogmatikere og politisk snæversynede, som selv under disse forhold (proletariatets sejr i Sovjet) påstod, at det var umuligt at opbygge socialismen i landet uden proletariske revolutioner i Europas udviklede lande. Denne diskussion blev særlig ophedet i begyndelsen af 1920'erne, da borgerkrigen og interventionskrigene var overvundet og landet stod over for en omfattende genopbygning. Blandt de folk, der dengang gik kraftigst i felten mod socialismens opbygning i Sovjet, var Trotski. I 1930 skrev han i sin bog »Den Permanente Revolution«: »Afslutningen af en socialistisk revolution er utænkelig inden for en national ramme... Den verdensomspændende arbejdsdeling, Sovjet-industriens afhængighed af udenlandsk teknik, europæiske produktivkræfters afhængighed af asiatiske råstoffer osv. umuliggør opbygningen af ét selvstændigt, nationalt socialistisk samfund over hele verden.«

I modsætning hertil havde Lenin allerede i 1923 skrevet:

»Faktisk - alle store produktionsmidler i statens besiddelse, statsmagten i proletariatets hænder, dette proletariats forbund med de mange millioner småbønder og dværgbønder, sikring af dette proletariats førerstilling i forholdet til bønderne osv -er det da ikke alt, hvad der behøves til opbygning af et fuldstændigt socialistisk samfund? Det er endnu ikke selve opbygningen af det socialistiske samfund, men det er alt, hvad der er nødvendigt og tilstrækkeligt til denne opbygning.« 3)

Og på trods af disse utvetydige udtalelser fra den russiske revolutionens store leder og lærer, er der stadig folk, der påstår, at Stalin i 1924 »opfandt« teorien om socialisme i ét land i modsætning til Lenins teori. Der er ingen grund til at dvæle længere ved dette primitive forsøg på historieforfalskning. Socialismen blev opbygget i Sovjet, og det på en ganske fortræffelig og beundringsværdig måde under Stalins og det bolsjevikiske partis ledelse. For at finde »argumenter« for deres fejlagtige teori måtte Trotski og kompagni derfor gå over til først modstand og senere direkte sabotage mod Sovjet-samfundet. På denne måde endte de som en flok kriminelle, der var komplet afslørede og isolerede i massernes øjne, såvel i Sovjet som i udlandet.

Men i dag er påstanden om socialismens umulighed atter blevet en helligdom for den genoplivede trotskisme. Og på baggrund af denne forstokkede indstilling erklærer IS og RS uden videre verdens eneste nuværende socialistiske land, Albanien, for - ja, hør blot - statskapitalistisk og bureaukratisk. Ingen analyse, ingen beviser. Oraklet har talt. Det er tilstrækkeligt.

I virkeligheden viser denne opfattelse hos trotskisterne deres manglende tiltro til arbejderklassens revolutionære formåen. De undervurderer fuldstændig de kræfter, der gemmer sig i klassens skød. Med deres snak om »revolutionens internationalisering« udskyder de i virkeligheden revolutionen i det uendelige. Som Lenin sagde, vil revolutionen som følge af kapitalismens ujævne udvikling under imperialismen til at begynde med bryde ud i et enkelt eller nogle enkelte lande. At vente på verdensrevolutionen før man begynder at tage fat på den socialistiske opbygnings opgaver, vil nødvendigvis betyde, at man ikke alene *de facto* erklærer revolutionen og socialismen for umulig, men også at man forspilder alle de muligheder, som proletariatet i forskellige lande hen ad vejen får for at tage magten og opbygge socialismen. Dette kan meget nemt - som i Trotskis tilfælde - føre til direkte kontrarevolutionær virksomhed. Under alle omstæn-

digheder er det med til at sprede nederlagsstemning og skuffelse. Derfor stempler marxister-leninister nu som før trotskismen som en strømning, der objektivt går borgerskabets ærinde i arbejderklassens rækker, idet den søger at smigre de revolutionære med sin venstre-radikale retorik, samtidig med at den leder dem på vildspor og ud i håbløse, udsigtsløse aktioner.

Alliancepolitik

Det ville være for omstændigt, hvis vi inden for rammerne af denne pjece skulle tilbagevise alle de nye trotskisters teoretiske og praktiske vildfarelser. Men det er alligevel nødvendigt at se på nogle af konsekvenserne af, at såvel IS som RS følger den gamle trotskistiske teori om den »permanente revolution«. Denne »teori«, der bl.a. afviser socialisme i ét land, kendetegnes ved, at den benægter den trinvis revolution, dvs. at revolutionen i nogle lande kan have forskellige stadier før den socialistiske revolutions stadium, f.eks den demokratiske, anti-fascistiske eller nationale befrielsesrevolution. Trotskisterne kræver i stedet, at der straks skal indføres »arbejdermagt«. I praksis betyder dette at give afkald på forskellige alliancer, ikke alene arbejder-bonde-alliancen, men også midlertidige alliancer med dele af borgerskabet, som er mulige i nogle af de ovennævnte stadier af revolutionen, f.eks i dagens Brasilien - i det mindste indtil præsidentvalget i januar 1983. Konsekvensen er, at trotskisterne indsnævrer den sociale basis for disse revolutioner og reelt dømmer flere af dem til døden, eftersom proletariatet i disse lande kun udgør et mindretal af befolkningen.

Også den nationale kamp fornægter trotskisterne. Kampen for at få Danmark ud af EF er således for dem borgerlig nationalisme, og de opstiller i stedet den utopiske parole »For et rødt Europa«, som Lenin i sin tid hudflettede.

Muligheden af dannelse af brede fronter må ligeledes stå for skud. F.eks. skriver RS: »De afgørende elementer i folkefrontsstrategien er bevaret i den anti-monopolistiske strategi... De centrale elementer er, at arbejderklassens selvstændige kamp underordnes hensynet til alliancer med især småborgerskabet, hvilket blokerer for et opgør med det borgerlige parlamentariske demokrati og dermed kapitalismen. Derudover, at kampen faseopdeles, således at kampen for forsvaret af det borgerlige demokrati over for kontrarevolutionen/fascismen gøres til en forudsætning for en senere kamp for socialis-

men, der imidlertid først kan sættes på dagsordenen den dag, det borgerlige demokrati er stabiliseret og alliancen med småborgerskabet og eventuelle anti-fascistiske dele af borgerskabet har fortrængt fascismen. Kampen for socialismen fortaber sig til en utopisk fremtid, hvor arbejderklassen takket være det anti-monopolistiske demokrati kan trænge småborgerskabet tilbage. Historisk har denne strategi ført arbejderklassen politisk og organisatorisk afvæbnet ind i kontrarevolutionens blodbad.«

Vi har valgt at medtage hele dette lange citat, fordi det viser et fundamentalt slægtskab mellem den moderne revisionisme og trotskismen. Det, RS angriber i ovenstående citat, er ikke folkefrontspolitikken, således som Komintern og nutidens marxister-leninister forstår den, men derimod den højreopportunistiske forvrængning af folkefronten, som kendetegner DKP og de øvrige moderne revisionister. DKP gør det, Komintern under givne historiske betingelser fremlagde som en korrekt og effektiv *taktik*, til en *strategi*, der gælder under alle forhold - på trods af at netop Komintern og ikke mindst kammerat Dimitrov advarede kraftigt mod noget sådant. Og RS, der ikke begriber noget som helst, gør denne højreopportunistiske forvrængning til sin skydeskive. Hermed får vi et godt og nærmest klassisk eksempel på, hvordan højreopportunisten og »venstre«-sekterismen kompletterer hinanden og retter brodden mod den korrekte marxistisk-leninistiske politik, som de skaber forvirring omkring og forvansker til ukendelighed. Begge går de borgerskabets ærinde.

For marxister-leninister er spørgsmålet om partiets ledende rolle et afgørende princip. Til syvende og sidst er kampens udfald afhængig af, om det lykkes proletariatet at udøve den ledende rolle gennem sit kommunistiske fortropsparti. Denne ledende rolle er imidlertid ikke noget, der er givet på forhånd, men en stadig hård og slidsom kamp, bl.a. i de alliancer, som i forskellige situationer bliver mulige og nødvendige. At tro, at man opnår noget som helst ved at vaske fingre og stille sig udenfor i ophøjet selvtilstrækkelighed, er sekterisme og politisk ansvarsløshed af højeste beskaffenhed. Proletariatets store lærer sagde herom:

»Man kan kun besejre en stærkere modstander med den største kraftanspændelse og med en ubetinget yderst omhyggelig, velovervejet, forsigtig og behændig udnyttelse såvel af enhver, selv den mindste »revne« mellem fjenderne, enhver interesse modsætning mellem bourgeoisiet i de forskellige lande, mellem de forskellige grupper

eller arter af bourgeoisie i det enkelte land - som af enhver, selv den mindste, mulighed for at skaffe sig en forbundsfælle af massekarakter, lad forbundsfællen så være nok så midlertidig, vakkende, usikker, utilforladelig og betinget. Den, som ikke har forstået dette, har ikke forstået et gran af marxismen og af den videnskabelige nutidige socialisme overhovedet.» 4) Så vidt Lenin.

Klasseanalysen

En anden følge af trotskisternes teori om »den permanente revolution« er deres klasseanalyse, som helt igennem forplumrer klasseforholdene i samfundet og skaber forvirring omkring revolutionens drivkræfter og allierede.

Både IS og RS begår en af trotskismens historiske brølere på dette spørgsmål. De snakker meget om arbejderklassen, men overser helt bøndernes muligheder. I deres »socialisme« skal vi åbenbart ikke leve af mad, men spise gummislanger og gammelt jern.

Spørgsmålet om bøndernes inddragelse i den revolutionære proces har været og er et vigtigt spørgsmål for alle seriøse revolutionære. Dette gælder ikke blot i mindre udviklede lande, hvor bønderne udgør en overvældende del af befolkningen, men også i udviklede kapitalistiske lande som Danmark. På landet findes der ikke blot gods-ejere og rige storbønder, som gør fælles sag med de øvrige kapitalister. Der findes også et betydeligt lag af fattige bønder, husmænd, halvproletarer og landarbejdere, som lider kraftigt under krisen og under monopolernes og bankernes hærgen. Det er absolut muligt at stable en alliance på benene med disse lag imod den fælles fjende, nemlig monopolkapitalismen. Forudsætningen er blot, at arbejderklassen og dens kommunistiske parti fører en tålmodig og korrekt politik, således at bønderne overbeviser sig om rigtigheden af denne alliance og ikke - som det desværre er sket tidligere i historien - bliver en reserve for reaktionen.

Trotskisternes sekteriske politik hjælper imidlertid ikke meget til at opnå denne nødvendige afklaring og tilnærmelse mellem arbejderklassen og de fattige bønder. Derfor må deres holdning bekæmpes, ligesom Lenin og Stalin i sin tid bekæmpede Trotskis holdning, som da denne f.eks. i 1922 i forordet til sin bog »1905« skrev: »Proletariatet, som har taget magten, kommer til at støde fjendtligt sammen ikke blot med alle de grupperinger inden for bourgeoisiet, som det støttede i begyndelsen af dets revolutionære kamp, men tillige med bøn-

dernes brede masser, med hvis hjælp det er kommet til magten.«

Trotskisternes fejl i klasseanalysen begrænser sig imidlertid ikke blot til spørgsmålet om bønderne, dvs. om revolutionens allierede. De træder også i suppedasen i spørgsmålet om revolutionens drivkræfter. Forskellige afarter af trotskister har gennem tiderne flirtet med den tese, at arbejderklassen ikke længere er den mest revolutionære klasse i samfundet, men at denne rolle er blevet overtaget af andre klasser og lag, såsom de intellektuelle, ungdommen osv.

IS og RS gør derimod arbejderklassen til den mest revolutionære klasse. Deres problem er imidlertid, at de ikke forstår eller ser, at arbejderklassen ikke er en homogen gruppe, men består af flere lag, hvoraf nogle på ingen måde er revolutionen venligt stemt. Der tænkes her naturligvis på det såkaldte arbejderaristokrati. IS og RS snakker en del om de reaktionære fagbureaukrater, men de forbigår helt tilstedeværelsen af arbejderaristokratiet. Og dog er analysen af dette reaktionære lag af afgørende betydning for forståelsen af sammenhængen mellem imperialismen og opportunisten i arbejderbevægelsen.

Allerede Marx og Engels opererede med et sådant lag af arbejdere - navnlig i det 19. århundredes England. Det var dog Lenin, som i sin analyse af imperialismen gav den mest omfattende forklaring på dette lags opkomst og rolle som et »fagegoistisk, snævert, selvisk, forstokket, egennyttigt, spidsborgerligt, imperialistisk sindet og af imperialismen underkøbt, af imperialismen demoraliseret 'arbejderaristokrati'«. 5) Med de ekstraprofitter, som imperialisterne henter hjem fra udplynningen af fattige lande, bestikker de et lille lag af arbejdere, arbejderaristokratiet, som bliver den sociale hovedkilde til den reformisme og opportuniste, der hersker i arbejderbevægelsen. Opportunisten hænger på denne måde snævert sammen med udviklingen af imperialismen. Lenin skrev:

»Den nyeste imperialisme gav nogle lande en monopolistisk, privilegeret stilling, og på dette grundlag fremtrådte der overalt i 2. Internationale en vis type forræderiske førere, opportuniste, socialchauvinister, som forsvarede deres eget laugs, det snævre arbejderaristokratis, interesser. Der opstod et skel mellem det opportunistiske parti og »masserne«, det vil sige de arbejdendes brede lag, deres flertal, de dårligst betalte arbejdere. Det revolutionære proletariats sejr er ikke mulig, hvis man ikke bekæmper dette onde, afslører, brændemærker og fordriver de opportunistiske, socialforræderiske førere.« 6)

Hvad man ikke ser, kan man ikke bekæmpe. Og derfor er IS og RS

da også helt ude i tovene, når de skal give en forklaring på den herskende opportuniste i arbejderbevægelsen. De er dermed - som Lenin siger - helt ude af stand til at lede proletariatet til sejr i revolutionen. Og samtidig kan man sige, at al deres snak om »nedgang i klassekampen« bundet i den kendsgerning, at de blander holdningen hos dette vindesyge, bestukne lag af arbejderaristokrater sammen med holdningen hos almindelige, hæderlige og kampvillige arbejdere. Men hvad kunne man ellers vente?

Partiopfattelsen

Både IS og RS farer voldsomt ud mod den leninistiske partiopfattelse. Selv om de forsøger at tage Lenin til indtægt for deres trotskistiske partiopfattelse, overer de ikke et eneste sted at give en positiv fremstilling af Lenins opfattelse. Og det af gode grunde! For så ville bordet fange.

I stedet griber de atter til historieforvanskningens metoder og sætter et kunstigt skel mellem Lenins og Stalins lære om partiet. Men her findes intet skel, og i og med de angriber Stalin langer de samtidig ud efter Lenin. De angriber i samme målestok nutidens marxister-leninister, der ifølge dem »ønsker at reducere Lenins opfattelse af partiet til et sæt af organisatoriske formler«. De påstår frejdigt, at marxister-leninister mener, at et revolutionært parti kan dannes blot ved proklamationer, og at de »måler opbakningen i klassen med opbakningen bag partiet og dets aktiviteter. En partiopfattelse, der erstatter arbejderklassens selvstændige aktiviteter med partiets«. Alt dette er gamle kendinge, som er overtaget ufordøjet fra Trotski. Vi vil om lidt vise, hvordan deres forløjede påstande falder tilbage på dem selv. Men forinden skal vi se, hvordan trotskisterne fornægter den leninistiske partiopfattelse. Det var Lenin, der i sin tid - på baggrund af proletariatets indhøstede erfaringer gennem årtier - udformede principperne for det proletariske fortrosparti. Det vigtigste princip her var den demokratiske centralisme. Ved hjælp heraf er det kommunistiske parti i stand til at samle og anvende de mest fremskredne erfaringer fra klassekampen, det er i stand til at overvinde eventuelle uenigheder og meningsforskelle ad diskussionens og overbevisningens vej, ad kritikkens og selvkritikkens vej, således at det kommer til at fremstå som et jernhårdt disciplineret parti, med enhed i tanke og handling. På denne vis, og alene på denne vis, er partiet i stand til at tilkæmpe sig rollen som arbejderklassens og revolutio-

nens ledende kraft, det er i stand til at sammensveje arbejderklassens og folkets enhed omkring sig og overvinde den splittelse, der er et resultat af borgerlig, reformistisk og al slags opportunistisk muldvarpearbejde i arbejderne og de revolutionæres rækker.

Trotskismen derimod erstatter ligesom VS den demokratiske centralisme med fraktionsfrihedens princip. Hermed undergraves partiets indre enhed og der åbnes op for de stadige delinger og kævlerier, der er så typiske for denne anti-marxistiske strømning.

Hvad angår partiets ledende rolle, så har trotskisterne formålet at forplumre dette spørgsmål fuldstændig. Således siger RS, at de er imod »den stalinistiske lære, hvor proletariatets diktatur er et partidiktatur«. De bytter herved helt om på forholdet mellem parti og klasse. Herom siger Lenin:

»Allerede problemstillingen: 'Partiets diktatur eller klassens diktatur? Ledernes diktatur (parti) eller massernes diktatur (parti)?' vidner om en ganske utrolig og håbløs tankeforvirring. De vil absolut udspekulere noget helt ekstra og gør sig med alle deres visdomsord latterlige. Enhver ved, at masserne er delt i klasser - at man kun kan tale om masser i modsætning til klasser, når man taler om det store flertal i almindelighed, uden opdeling efter stilling i den samfundsmæssige produktion, i modsætning til de enkelte kategorier, som indtager en særlig stilling i den samfundsmæssige produktion - at klasserne sædvanligvis og i de fleste tilfælde ledes af politiske partier, i det mindste i de nuværende civiliserede lande - at politiske partier i reglen ledes af mere eller mindre faste grupper af de mest autoritative, mest indflydelsesrige, mest erfarne personer, som er valgt til de mest ansvarsfulde poster, og som kaldes førere. Alt dette er ABC. Alt dette er klart og ligetil.« 7)

Alt dette er klart og ligetil - blot ikke for trotskisterne, der absolut skal udspekulere noget helt ekstra for at finde ammunition til deres angreb mod Stalin og marxist-leninisterne, der i dag trofast følger Lenins lære om partiet.

Hvad angår beskyldningen mod marxist-leninisterne om at erstatte »arbejderklassens selvstændige aktiviteter med partiets«, så falder den tilbage på trotskisterne selv. F.eks. skriver IS om situationen i 1930'erne: »Situationen var sort og arbejderklassen blev smadret af fascismen mange steder. Der var nedgang, så det battede. Han (Trotski) kunne kun samle meget små revolutionære grupper omkring sig.«

Der var aldeles ikke nedgang i arbejderklassens kamp i 1930'erne.

Tværtimod, netop fascismens magtovertagelse i flere lande var et resultat af, at borgerskabet ikke længere med de sædvanlige parlamentariske metoder kunne knægte arbejderklassens kamp, der skærpedes under krisens vilkår. Derfor blev fascismen sat ind for at knuse arbejderklassen og dens organisationer, hvad der som bekendt ikke lykkedes, for netop i de år voksede de kommunistiske partier til massepartier, der samlede millioner af proletarer i og omkring sig. Når Trotski kun kunne samle små grupper omkring sig, så var det et resultat af, at hans politik var komplet fejlagtig og fuldstændig afsløret i massernes øjne. Det var hverken resultatet af nogen nedgang i klassekampen eller - som trotskisterne hævder - Stalins »følgelser af de revolutionære«. Trotskismen blev i 1920'erne og 1930'erne bekæmpet og isoleret med politisk og ideologisk kamp, og ikke som det hævdes, med bureaukratiske og autoritære eller endnu værre midler.

Om dette spørgsmål sagde Stalin allerede i 1926:

»Trotskismen slår nu til for at miskreditere bolsjevismen og underminere dens grundlag. Det er partiets pligt at begrave trotskismen som ideologisk strømning.

Der snakkes om repressive foranstaltninger mod oppositionen og om muligheden for en splittelse. Det er noget vrøvl, kammerater. Vort parti er stærkt og mægtigt. Det vil ikke tillade nogen splittelse. Hvad angår repressive foranstaltninger, er jeg på det kraftigste imod dem. Hvad vi har brug for, er ikke repressive foranstaltninger, men en omfattende ideologisk kamp mod den genopvågnende trotskisme.« 8)

Og lige netop den omfattende ideologiske kamp, som Stalin slog til lyd for, lagde grundlaget for trotskismens nederlag og afsløring, således at langt de fleste af dem, som førhen havde ladet sig forlede af Trotskis ordsqualder, i harme vendte ham ryggen. De processer, der fandt sted i Moskva i 1936-38, skyldtes ikke, at Stalin havde skiftet mening, men at trotskismen fra at være en strømning i arbejderklassen var blevet en direkte kontrarevolutionær strømning, der udførte sabotagehandlinger mod sovjetstyret og indgik forræderiske underhåndsaftaler med landets fjender, såsom Tyskland og Japan.

På det tidspunkt og i årene derefter havde trotskismen fuldstændig mistet sin indflydelse blandt masserne. At den atter i dag har fundet lidt albuenum har en række objektive og subjektive årsager, hvoraf de vigtigste er:

For det første, at borgerskabet bevidst ansporer denne strømning for at bringe massernes kamp på afveje med venstreradikalt frasema-

geri på et tidspunkt, hvor masserne radikaliseres under krisens betingelser.

For det andet, at der siden 1960'erne har deltaget et stort antal studenter og intellektuelle i den revolutionære bevægelse, og at disse med sig har bragt den vankelmodighed og tendens til at gå fra en yderlighed til den anden, der er så typisk for trotskismen, og hvor den finder en gunstig jordbund at udfolde sig på.

Og endelig og ikke mindst skyldes trotskismens genoplivelse den moderne revisionismes forræderi, som skabte stor forvirring i den revolutionære bevægelse. Denne højredrejning og dette kolossale tilbagelag for den kommunistiske bevægelse gav trotskisterne mulighed for at drive spekulation med forløpne »venstre«-paroler for at desorientere den revolutionære bevægelse.

Heraf følger, at kampen mod denne form for trotskisme som udtryk for »venstre«-opportunisten er uløseligt forbundet med kampen mod højreopportunisten, den moderne revisionisme, som i dag er hovedfaren.

SAPs rolle

Det ville være forkert at afslutte denne artikel og efterlade det indtryk, at IS og RS repræsenterer alt, hvad der er af trotskisme i Danmark. Det gør de på ingen måde. VS vil stadig - også når RS engang får snøvlet sig sammen til et brud - rumme elementer af denne antimarxistiske strømning i sig. Den vil i konkurrence med de øvrige obskure tendenser bære nyt ved til Bartholomæus-bålet i dette efterhånden traditionelt parlamentariske parti.

Men også uden for VS, IS og RS gror de trotskistiske vildskud. Traditionen tro har en række små- og minigrupper fundet deres særlige uprincipielle niche og specialitet inden for den vidtforgrenede trotskistiske fauna. De er alle enige om det væsentlige, om »den permanente revolution«, kampen mod »stalinismen« osv. Af disse grupper er SAP den største og vigtigste, selv om guderne skal vide, at det ikke siger særligt meget.

Kort tid efter at DKP/ML blev dannet, stiftede SAP deres parti som en desperat splittelsesforanstaltning for at hindre, at den revolutionære kræfter søgte sammen omkring det marxistisk-leninistiske parti. Under valgkampen i 1984 så vi et særligt tydeligt eksempel på trotskismens rolle, idet SAP her brugte kostbar sendetid til at tilfredsstille borgerskabet med hadfulde angreb mod »stalinismen« og

dermed vort parti - angreb fra »venstre«, som netop er godbidder for den argumentløse reaktion.

SAP repræsenterer i dag så at sige trotskismens danske højrefløj. SAPs hovedparole og ypperste lokkemiddel er for tiden »enhed, enhed for enhver pris«, der får sit udslag i en usmagelig opbakning om »arbejder«flertallets lyksagligheder.

Men sådan har det ikke altid været. I slutningen af 1960'erne og begyndelsen af 1970'erne, da den danske ungdom og studenterne rejste sig i protest mod Vietnam-krigen og til støtte for de kæmpende folk, gjorde SAP, der dengang hed RSF, et stort nummer ud af at splitte denne bevægelse og lede den på afveje, idet det opfordrede til udsigtsløse individuelle terror-aktioner som vejen til at rejse arbejderklassen til revolution.

Disse falske revolutionsteorier led selvsagt politisk skibbrud, men forvoldte ikke desto mindre megen skade, navnlig blandt den studerende ungdom. Men tiderne skifter, og den trotskistiske splittelsesvirksomhed stilles over for nye opgaver. Lad os derfor kigge lidt på SAPs aktuelle holdninger.

I »Socialistisk Program for 80'erne« skriver SAP: »Skulle et flertal i folketinget beslutte noget, der går kapitalisterne på tværs, så ignorerer de det blot, omgår beslutninger eller modarbejder dem direkte ... Det er den kapitalistiske økonomi og udviklingen af denne, der i det væsentlige fastlægger rammerne for folketingets beslutninger. Selv om arbejderklassen naturligvis kan presse ting igennem i folketinget, vil mulighederne for dette være begrænset af det klassegrundlag, folketinget er skabt til at forsvare. I det øjeblik arbejderne ad denne vej begynder at true kapitalens magt, så er hærens officerer ubetinget loyale over for kapitalisterne, og ikke over for arbejderbefolkningen.«

På godt dansk betyder dette, at den fredelige, parlamentariske vej til socialismen er umulig som følge af borgerskabets kontrol over staten og dens undertrykkelsesmidler. Altsammen meget rigtigt, hvad der dog ikke forhindrer SAP i en side længere fremme at skrive: »Hvis klassekampen skulle udvikle sig således, at der blev dannet en arbejderregering med udgangspunkt i folketinget, ville dette markere begyndelsen til enden for det borgerlige demokrati. En sådan arbejderregering må vende sig imod hele det klassegrundlag, hvorpå det borgerlige parlament har hvilet.«

En arbejderregering må bryde borgerskabets bastioner. Kapitalens herredømme over produktionen må brydes og den borgerlige stat

nedbrydes. En arbejderregering må sikre arbejderklassen og dens allierede større og større magt og indflydelse over produktionen og over samfundet i øvrigt. Og den må støtte sig på disse bastioner i opgøret med borgerskabet. På denne måde vil en arbejderregering pege fremad mod et egentligt opgør med det borgerlige samfund, og den vil pege frem mod et nyt politisk system, hvor de afgørende beslutninger træffes direkte af de involverede parter, af producenterne, af beboerne osv. En arbejderregering vil således åbne for dannelsen af en ny type stat, en arbejderstat.«

Det er det sædvanlige: Sig ikke en trotskist imod. Giv ham fem minutter, så gør han det selv! SAP favner bredt. For at drage de revolutionære til sig må det snakke om revolution, arbejdermagt, nedbrydning af den borgerlige stat osv. Og for at tækkes borgerskabet og de reaktionære fagbureaukrater og partipampere må det parre revolutionen med reformen og føre de oppositionelle kræfter ind i »arbejder«flertallets forbrændingsovn. Og samtidig fabler SAP endda om dannelsen af »arbejderkommuner« som et skridt på vejen til »arbejderregeringen«. Man mindes uvilkårligt Lenins ord om Trotski: *»Hvad er han dog for et svinebæst, denne Trotski - venstre/raser og samtidig blok med højrefolkene imod venstrefolkenes mål.«* 9)

Ovenstående citater viser trotskismens væsen i en nøddeskal. I modsætning til IS og RS tager SAP åbent konsekvensen af den trotskistiske dobbeltmagts-teori og opstiller en plan for en fredelig, parlamentarisk overgang til »socialismen«, som i det store og hele svarer til DKPs anti-monopolistiske demokrati. SAP træder således frem som endnu et bizart vedhæng til den moderne revisionismes »fredelige vej«, som det jo overhovedet også kan takke for sin eksistens.

SAPs plan for overgangen til »socialismen«, der i tykt og tyndt bærer spontanitetens præg, har partiet samlet i en buket af såkaldte »overgangskrav«. Disse krav, der udgør den danske version af Trotskis »overgangsprogram« fra 1938, er et sandt mismask af dagsaktuelle og strategiske paroler. Det ophæver helt den traditionelle opdeling i et minimums- og maksimumsprogram (der er grundlaget for taktikken og strategien). I stedet opstiller det på den ene side en lang række rigtige krav og paroler, som arbejderklassen allerede i dag kæmper for, mens det på den anden side fremsætter en række paroler, såsom arbejderkontrol over produktionen og lignende, som efterhånden skal gennemføres, og hvor det er vanskeligt at se, hvornår man befinder sig under kapitalismen, og hvornår man er nået frem til den SAPske »socialisme«.

Disse såkaldte »overgangskrav« er ikke alene en illusorisk, men også udialektisk, metafysisk ophobning af krav, hvor kvantiteten ikke slår om i kvalitet på det centrale punkt, nemlig proletariatets magtovertagelse, men hvor »overgangen« derimod er en gradvis og trinvis proces, der realiseres, efterhånden som den ene brik efter den anden falder på plads. Den væbnede revolution bliver således unødvendig og direkte uønsket, idet den med sin stædigt dialektiske grundighed griber forstyrrende ind i den SAPske drømmeverden.

Som sagt er det i SAPs »overgangskrav« vanskeligt, for ikke at sige umuligt at se, hvornår socialismen indføres. Og det er måske ikke så underligt endda. For den SAPske »socialisme« er i politisk henseende hverken særlig genial eller forskellig fra den »socialisme«, vi allerede kender i det danske »velfærdssamfund«. Godt nok vil SAP formelt ophæve parlamentet og i stedet oprette et system af arbejderråd, der skal varetage landets ledelse. Men til disse råd kan forskellige partier opstille, og da partier som bekendt repræsenterer forskellige klasser, vil dette betyde, at disse klasser stadig kan strides om magten. Kort sagt: parlamentarismen ophævet, men genindført ad bagvejen. Hvordan noget sådant kan kaldes socialisme, forbliver en gåde. Engels sagde i sin tid, at friheden er indsigt i nødvendigheden. Denne indsigt opnås under socialismen gennem proletariatets revolutionære teori, den dialektiske materialisme, hvorigennem arbejderklassen bliver i stand til at handle under sin bevidste fortrop, det marxistisk-leninistiske partis ledelse og herved sikre overgangen til det klasseløse kommunistiske samfund. Skulle derimod forskellige klasser og deres politiske partier tottes om magten, så ville en sådan bevidst og videnskabelig ledelse af den revolutionære proces være umulig, og vor store klassikers liv og værk ville have været forgæves. Alt, hvad der ville komme ud af det, ville være et bastardsamfund, en elektisk sammenstykning af modsatrettede ideer og opfatelser, der ville opnås gennem det sædvanlige parlamentariske kompromis. Skulle man endelig pege på et sådant samfund, må det vel være det kriseramte Jugoslavien, der som bekendt har sin oprindelse i den trotskistiske fraktionsvirksomhed. Man kan sige, hvad man vil om SAPs »overgangskrav«, men socialisme fører de ikke til. I stedet rummer de en sådan samling af modstridende og selvmodsigende ideer, at man kan formode, at SAP også vil have argumenter, hvis en ny vending i klassekampen skulle afkræve partiet en ny taktik, der kunne sikre dets rolle som splittelsesorganisation i den revolutionære bevægelse.

I sit program lægger SAP ikke skjul på, at det er indædt modstander af ideen om folkefronter, som det betegner som arbejderklassens knæfald for borgerskabet. At det i samme åndedrag opfordrer til regeringssamarbejde med det reaktionære og miskrediterede Socialdemokrati, der i årtier har været monopolborgerskabets foretrukne regeringsparti, må være dets egen sag at bortforklare. Selv om dannelsen af en folkefront som i 1930'erne og 1940'erne ikke står på dagsordenen i dagens Danmark, så er der andre steder på jorden, som f.eks. i Brasilien, hvor en sådan opgave er aktuell. Og lige netop her finder vi SAP og deres internationale organisation i rollen som sabotører af den folkelige enhed, idet de påberåber sig arbejderklassens »selvstændige interesser«.

Omvendt har vi så situationen i Nicaragua, som af SAP allerede er udråbt til »arbejderstat«. Dette land er blevet SAPs ét og alt, siden den socialdemokratiske revolution på Grenada led skibbrud. SAP kalder direkte sandinisterne for en »revolutionær socialistisk ledelse« af revolutionen i Nicaragua. Nuvel. At sandinisterne er revolutionære, er der vel ingen, der er i tvivl om. Alene deres ledelse af opgøret med Somoza og af forsvaret mod den amerikanske aggression taler sit tydelige sprog i denne retning. Men at de skulle udgøre en socialistisk ledelse, er en nyskabelse. Sandinisterne repræsenterer som bekendt småborgerskabet i landet, hvorimod arbejderklassen, der støtter revolutionen, ikke har formået at spille en ledende rolle i den. Hvis sandinisterne således skulle være en socialistisk ledelse, hvad de for resten ikke selv ynder at skilte med, ville dette betyde, at andre klasser end arbejderklassen kan føre an i kampen for socialismen - noget, Trotski i sin tid indrømmede som en undtagelse. Det er ren vulgærmarxisme.

Altså: I Brasilien, hvor kampen for folkelig enhed står for døren, saboterer man denne kamp under påberåbelse af arbejderklassens »interesser«. I Nicaragua, hvor spørgsmålet om arbejderklassens ledelse af revolutionen er afgørende, påstår man, at denne ikke er nødvendig. I Danmark, hvor kampen for samling af de revolutionære i modsætning til de reformistiske »arbejder«flertalsprofeter er en hovedopgave, støtter man dette »arbejder«flertal. Bliver det muligt og nødvendigt at danne en bred folkelig front som f.eks. i Spanien i 1936-1939, ja, så går man imod den, fordi den angiveligt er »reaktionær og stalinistisk«!

Man prædiker »enhed« og alliancer, når disse er skadelige og principielt forkerte; man vender sig indædt mod alliancer og brede fron-

ter, når disse er mulige, nødvendige og helt rigtige. Sådan er trotskismens og SAPs væsen: midt i det principløse virvar råder et eneste op-højet princip: *splittelse!* Vi mindes endnu engang Lenin:

*»Aldrig nogensinde, ikke i et eneste af marxismens alvorlige spørgsmål, har Trotski haft faste meninger, altid er han krøbet ind i revnen * i den ene eller anden divergens og er løbet fra den ene side til den anden.«* 10)

Der findes et i Danmark ikke særlig kendt mundheld, som på det seneste har fået ny aktualitet: »En trotskist = et parti; to trotskister = to partier og en internationale; tre trotskister = tre partier og to internationaler.« Hvormed der tænkes dels på trotskisternes evindelige indbyrdes kævl og spaltning, og dels på deres evne til at samle sig i internationale organisationer.

IS er tilknyttet Socialist Workers Party i England og en række lignende organisationer i andre lande. RS, der er sent ude i dette ærinde, spiller forsmædet bejler over for samme organisationer, samtidig med at det har deltaget som observatør på den nylige verdenskongres i 4. Internationale, der er SAPs internationale vugge. Sidstnævnte organisation stammer direkte tilbage fra 1938, da Trotski i sit nidkære had til Komintern og Sovjet og i sin sabotage af den daværende anti-fascistiske kamp samlede sine yderst beskedne tropper i en parade på en internationale, hvis eneste formål var at koordinere trotskisternes splittelsesvirksomhed i forskellige lande. 4. Internationale har aldrig haft og vil aldrig få nogen synderlig indflydelse. I adskillige år lå den nærmest brak, plaget, som den var, af de endeløse trotskistiske fraktionsstridigheder. Men med studenteroprøret fik den en vis, omend begrænset fremgang.

4. Internationale står i dag som koordinator af trotskistiske aktiviteter i en række lande og søger at oprette sektioner i lande, hvor den endnu ikke er til stede. Den gennemfører kampagner, hvor den sin spontanisme tro stikker næsen i højaktuelle brøndpunkter. For eksempel prioriterede den for et par år siden støtten til det reaktionære Solidaritet højt, ligesom den i dag sætter alle kræfter ind for at udføre sit undergravende arbejde i den mellemamerikanske heksekedel.

4. Internationale arbejder ligesom de øvrige trotskistiske internationale organisationer på grundlag af tesen om, at revolutionen nødvendigvis må internationaliseres for at sejre, dvs. at de fornægter det nationale spørgsmål og uden videre blander sig overalt. Organisationer, der i stort tal samler revolutionære og progressive, kan disse in-

ternationaler ikke blive. De kan derimod udføre en modbydelig sabotagevirksomhed og fungere som borgerskabets faktiske agenter, hvad de tidligere har gjort, og hvorfor de må afvises og bekæmpes såvel nationalt som internationalt.

Som vi skrev i starten, er IS og RS det foreløbige resultat af VSs højredrejning og opløsningsproces. Der kan dukke nye smågrupper op på denne konto, hvem ved, ligesom de allerede eksisterende trotskismen tro kan gennemgå nye principløse splittelser og omgrupperinger. Alt er muligt fra den kant.

Imidlertid vil disse trotskister få betydelig vanskeligere ved at rekruttere og gebærde sig nu, hvor de har mistet VSs parlamentariske »immunitet« og tiltrækningskraft. Noget tyder på, at både IS og RS er klar over dette, for de taler begge om, at deres rekruttering vil foregå meget langsomt. Det tror vi gerne, og vi skal gøre vort til, at den slet ikke kommer til at foregå.

Vi har i denne artikel vist disse nye trotskisters dybe mistillid til arbejderklassen, deres sortsyn og manglende perspektiver og farbare veje for den danske revolution. Vi har vist, at det faktiske resultat af deres virke - ligesom det er tilfældet med VS og SAP - vil blive splittelse og mismod i arbejderklassen, idet de med deres ultra-revolutionære fraser lokker folk ud i håbløse og udsigtsløse aktioner.

Nu skal disse smågrupper stå på egne ben uden VSs beskyttende skal. Vi er overbevist om, at mange ærlige revolutionære i denne situation vil gennemskue deres frasemageri og tomhed og i stedet slutte op om det eneste virkelig revolutionære parti i dagens Danmark, det eneste parti, der har udarbejdet et omfattende program for en revolutionær vej ud af krisen, og som i sin daglige praksis tager højde for de faktiske forhold og afviser såvel dem, der vil trække arbejderklassen baglæns, som dem, der forsøger at løbe så langt foran, at de totalt har mistet jordforbindelsen. Kort sagt: I Danmarks Kommunistiske Parti/Marxister-Leninister vil alle ægte revolutionære få en kampplads, hvor de kan udvikle og udnytte alle deres evner til gavn for proletarietets revolutionære kamp.

Noter

1. »Hvornår og under hvilke betingelser kan sovjetter af arbejderdeputerede dannes«, Theses, Resolutions and Manifestos of the First Four Congresses of the Third International, London 1983
2. Lenin: Udvalgte Værker, bind 6, s. 29, Tiden 1947
3. Lenin: Udvalgte Værker, bind 12, s. 254, Tiden 1947
4. Lenin: »Venstre«kommunismen - en børnesygdom, s. 58, Tiden 1970
5. Lenin: 1. bind, s. 39
6. Lenin: 1. bind, s. 29
7. Lenin: 1. bind, s. 28
8. Stalin: Værker, bind 6, s. 373, eng. udg.
9. Lenin: Samlede Værker, bind 35, s.285, eng.udg.
10. Lenin: Udvalgte Værker, bind5, s.211,Tiden1950

TROTSKISMEN I DANMARK I DAG

Trotskyismen er en borgerlig strømning i arbejderbevægelsen, fjendtlig overfor marxismen-leninismen og socialismen. Efter den revisionistiske kontrarevolution i Sovjetunionen og ikke mindst i kølvandet på SUKPs berygtede 20. kongres genoplivedes trotskyismen som en international opportunistisk strømning.

Også i Danmark er den dukket op i forskellige udgaver og varianter, ofte under dække, og har øvet en negativ indflydelse på udviklingen af arbejderklassens kamp. Denne pjece behandler de erklærede trotskyistiske grupperinger i Danmark i dag.